

ЗВЯЗДА

Соган ЦК: МККП (б), ЦВК: СНК БССР

7 (5721) 26 лютага 1937 г., пятніца ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ У НУМАРЫ:

Паставы прэзідыума Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта ССР:

Аб вызваленні тав. Межлаўка В. І. ад абавязкаў намесніка старшыні СНК ССР і старшыні Дзяржаўнай планавай камісіі ССР.

Аб назначэнні тав. Межлаўка В. І. народным камісарам пажай прамысловасці ССР.

Аб назначэнні тав. Смірнова Г. І. старшынёй Дзяржаўнай планавай камісіі ССР.

Узнагароджанне ордэнамі Саюза ССР работнікаў галоўнага кіраўніцтва Паўночна-морскага шляху і асоб радавога і начальніцкага складу морскіх сіл РСЧА.

ПРАДАВАНЫ АРТЫКУЛЫ — Працоўная дысцыпліна ў калгасах.

Якуб Колаас — Апошняе развітанне.

С. Э. Рыбалтоўскі — Жорстка змагацца з расправіцамі народнага добра.

І. Я. Бельскі, Л. С. Эпштэйн — Дзяцтва, падкаліства і страта большэвіцкай пільнасці.

Р. Фралоў — Пад крыўлкам гніць лібералаў.

Анат. С. Вальсон — Думкі і скаржыны В. І. НАДЗЫЧАЙНЫ ХІІ УСЕБЕЛАРУСІ З'ЕЗД СОВЕТАУ: Прамова дэлегатаў з'езда тт. Мілонова, Андрушкіна, Любовіча, Лабас, Шамяля, Мандрукіна, Місімава, Літвінавай, Бароўскай, Вінакур, Бандарніка.

За рубіжом:

Урокі баёў на Хараме.

Упарты баі на вуліцах Овіеда.

Правакацыйныя палёты самалётаў над Венай.

ПРАЦОЎНАЯ ДЫСЦЫПЛІНА У КАЛГАСАХ

Успехі сацыялістычнага гаспадарка, заснавана на спалучэнні працы і мноства машын, можа існаваць і паспра развівацца толькі пры ўмове заахавання найвышэйшай працоўнай дысцыпліны. Яшчэ ў 1918 годзе, калі перадаўся ўсталяваўся ўспехамі наладзілі працу на адных і тых жа заводах, у іх калгасах.

Асабліва вялікую ўвагу звярнуць на і ўмацаванне гаварыскай дысцыпліны працоўных і ўсеабавае павышэнне амажэўнасці і самаамажэўнасці. У гэтым састаіць галоўнейшы, калі не адзіны, факт капітала перамагчы капіталізм і стварыць сацыялізм.

Есць і другія факты з гэтага ж самага раёна. Калгасіны Дубрава, Вулахаўскага сельсавета, апрацавана старшынёй калгаса на 5 рублёў за тое, што яна ўзяла калгасныя лейны дастаць сваё выхры са ступні.

Падобныя факты маюць месца і ў многіх калгасах іншых раёнаў нашай рэспублікі.

У сталінскім стагоддзі сельгасгаспадарчай арэлі зусім ясна сказана ў адносінах прымянення мер уздзеяння: «За безгаспадарчы і нядобныя адносіны да грамадскай маёмасці, да нывах без уважлівых прычынаў на работу, за недобраахвотную работу і за іншыя першынныя працоўнай дысцыпліны і статута праўленне накладвае на вінаватых спяганні згодна правілы ўнутранага распарадку, напрыклад: перапраціць недобраахвотную работу без налічэння працадзён, паяражэнне, вымова, галубаванне на агульнім сходзе, заахаванне на чорную дошку, штраф у размеры да пятай працадзён, перамяшчэнне на ніжэйшую работу, часовае ахіленне ад работы».

Такім чынам, штраф з'яўляецца адной з апошніх мер пакарання. Раней, чым апрацаваць калгасніка за парушэнне ім працоўнай дысцыпліны, трэба выкарыстаць усе срокі грамадскага ўздзеяння.

Незлыта алоўжываць штрафамі, не злыта перапраціць іх у асноўны метад выхавання калгаснікаў.

Трэба памятаць яшчэ і тое, што штраф будзе мець выхавачае значэнне толькі тады, калі ён даецца імяна на агульнім сходзе сельгасарэі, калі ўсе калгаснікі і калгасніцы прымаюць актыўны ўдзел у вырашэнні гэтага пытання.

Незлыта відацца штрафамі на права і налева. Раённыя выканаўчыя камітэты, у першую чаргу райземадзелы, павінны ўважліва прыглядзецца да практыкі штрафаў у калгасах. Патрэбна павесі самую рашучую барацьбу з незаконным штрафаваннем калгаснікаў. Трэба памятаць, што ўсё незаконнае штраф можа выкарыстаць у сваіх мэтах класавы вораг супроць калгасаў.

Не адміністраваннем і штрафамі трэба змагацца за ўняцце працоўнай дысцыпліны ў калгасах. Патрэбна штодзённая масавая выхавачая работа сярод калгаснікаў і калгасніц. Справа гэта, вядома, не лёгкая, але яе павінны наўхільна праводзіць кожны старшыня калгаса, калі ён хоча быць свядомым кіраўніком буйнай калектыўнай гаспадаркі.

Калектыўная праца з'яўляецца магучым сродкам выхавання мас. Задача кожнага старшыні і праўлення калгаса, кожнага калгаснага брыгадзіра заключаецца ў тым, каб на аснове добрай арганізацыі працы, на аснове дакладнага выхавання сталінскага статута сельгасарэі, праз грамадскае ўздзеянне ўзняць працоўную дысцыпліну.

вызваленні тав. Межлаўка В. І. ад абавязкаў намесніка старшыні СНК ССР і старшыні Дзяржаўнай планавай камісіі ССР

КАСТАНОВА
ПРЭЗІДЫУМА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА САЮЗА ССР
 Прэзідыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР паставіў: Вызваліць тав. Межлаўка Валерыя Іванавіча ад абавязкаў намесніка старшыні СНК ССР і старшыні Дзяржаўнай планавай камісіі ССР.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР **М. КАЛІНІН**.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР **І. АНУЛАУ**.

Масква, Крэмль, 25 лютага 1937 г.

Аб зацвярджэнні тав. Межлаўка В. І. народным камісарам цяжкай прамысловасці ССР

КАСТАНОВА
ПРЭЗІДЫУМА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА САЮЗА ССР
 Прэзідыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР паставіў: Зацвярдзіць тав. Межлаўка Валерыя Іванавіча народным камісарам цяжкай прамысловасці ССР.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР **М. КАЛІНІН**.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР **І. АНУЛАУ**.

Масква, Крэмль, 25 лютага 1937 г.

Аб назначэнні тав. Смірнова Г. І. старшынёй Дзяржаўнай планавай камісіі ССР

КАСТАНОВА
ПРЭЗІДЫУМА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА САЮЗА ССР
 Прэзідыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР паставіў: Назначыць тав. Смірнова Генадзія Іванавіча старшынёй Дзяржаўнай планавай камісіі ССР.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР **М. КАЛІНІН**.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР **І. АНУЛАУ**.

Масква, Крэмль, 25 лютага 1937 г.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УРОКІ БАЁЎ НА ХАРАМЕ

(Па тэлефону ад спецыяльнага карэспандэнта «Правды»)

МАДРЫД, 24 лютага. Больш двух дзён бесперапынку працягваюцца цяжкія, крывіпраўніцкія баі на паўднёвым усход ад Мадрыда. Змяняючы адзін аднаго, яны апыліся ў вылікае сражэнне — пакуль самае буйнае сражэнне грамадзянскай вайны ў Іспаніі.

У баіх на раёне Хараме галоўныя сілы іспанскіх фашыстаў і замежных інтэрвентаў сутыкнуліся з левымі, найбольш працадольнымі сіламі маладой рэспубліканскай арміі. Абрываючыся вялікім куляком на новы, амаль не прымаўшы ўдзел у баіх сектар, фашыстаў камандаванне спадывалася збіць пераважы фронт і заляваць вяршыню Мадрыда. Замест гэтага яно напугнулася на актыўнейшую абарону, цэлую серыю сакрувальных контратак і контрудараў. Аперцыя, заахваная і пачатая міжэміякамі як наступальная, пераабавае ператварылася ў сутрэчную.

Амаль на ўсім раёне баёў рэспубліканцы ўтрымліваюць лінію на процілеглым баку абараняльнай ракі. На некалькіх участках яны выбралі пераднім краем абароны свой бераг. І толькі на адным адрэзку фашысты пераправіліся праз раку, але пры гэтым да берага і рушыцца далей не могуць. Іх абходзяць з флангаў, атакуюць з лоб, б'юць з зямлі артылерыйскім і кулямётным агнём, з паветра — штурмавымі палётамі авіяцыі.

Шаснаццаць дзён, і ні аднаго часу паколю, ні ноччу, ні днём!

Шаснаццаць дзён у полі, над адкрытым небам, у бесперапынным руху, у пераабавах, пад шранселямі, у руканашных сражэннях — гэта зусім нова для рэспубліканцаў пасля пераходаў адна-назіпной барацьбы да сцен Мадрыда. Гэта новае, пажэе вышыванне, толькі падаўна сфарміраваныя дывізіі, брыгады і батальёны рэгулярнай арміі, іх байцы, камандзіры, камісары вытрымліваюць з гонарам.

Наўрад ці баі на Хараме вырашаць лёс грамадзянскай вайны і нават надрыдскага фронту. Вярней усяго, яны заахвочваюць, не даючы рашучай перавагі ні аднаму з бакоў, але характаснае сражэнне бюспрэчна ўвайдзе ў ваенную гісторыю, як вялікае скарэнае сражэнне з узяццём усіх відаў зброі, усіх відаў войск. Ніякай толькі ваеннай гісторыі не вельмі заахвочваюцца схемамі разамішчэння часцей, ніякай памятаць, хто ў гэтых часах біўся: з аднаго боку, прафесіяналы вайны пад камандаваннем германскіх інструктараў і генералаў, з другога боку — малалыя часці ўзброенага народу, кіруюцца камандзірамі з народу-ж, камандзірамі дывізіі, якія ўпершыню ўзялі ў рукі зброю поўгода пазад, як протыя добраахвотнікі-дружынікі.

МІХ. НАЛЬЦОУ.

На мадрыдскім фронце

ПАРЫЖ (стапіца Францыі), 24 лютага. (БЕЛТА). Камітэт абароны Мадрыда агубівае 24 лютага наступнае афіцыйнае паведамленне: «У сектарах мадрыдскага фронту вакол сталінскіх ваенных аператываў аднавіліся ў разне пунктах. Мараканскія войскі, якія займаюць частку будынка клінічнага шпітала, прававалі зрабіць вывадкі, каб палепшыць становішча сваіх камунікацыйных ліній. Над кулямётным агнём урадавых войск мараканскія вымушаны былі адступіць, пакінуўшы шматлікіх забітых».

Упартыя баі на вуліцах Овіеда

ПАРЫЖ (стапіца Францыі), 24 лютага. (БЕЛТА). Згодна паведамлення бюро друкі Баскага ўрада, працягваюцца жорсткія баі днём і ноччу на ўсім паўночным фронце ад Овіеда да Градо. Пасля жорсткай руканашнай сражэння баскскія брыгады зноў паўночна адраўнялі мажэўнасць ад іх стражэніцкіх баёў.

Мажэўнікі ўзялі, пакінуўшы ў руках рэспубліканцаў вялікія запасы ваеннага снаражэння. Рэспубліканцы ўзата імаг палонных. Астурыйскія войскі, дзейнічаючы ўзгоднена з баскскімі брыгадамі, занялі дзве важныя ў стратэгічных адносінах вёскі.

На вуліцах Овіеда (галоўны горад Астурыйскага ўрада, працягваюцца баі. Рэспубліканцы перамажыла прасоўваюцца назарад, дзейнічаючы дымітам і ружнымі гранатамі. Мажэўнікі адступілі перад астурыйскімі войскамі і перад наіскам баскскіх сіл.

Бамбардыроўка Валенсіі

ВАЛЕНСІЯ (горад на ўсходнім узбярэжжы Іспаніі), 24 лютага. (БЕЛТА). Як устаноўлена, самалётамі мажэўнікаў 23 лютага ў часе налёту на Валенсію было скінута 6 бомб, 4 з іх — запальваючыя — палалі ў адзін з пяхаў майстарні валенсійскай верфі, прычым адна не ўзваралася. Пях знішчаны.

Адраўка ў Германію трупай забітых у Іспаніі германскіх лётчыкаў

ЛОНДАН (стапіца Англіі), 25 лютага. (БЕЛТА). Як перадае газета «Дэйлі Рэвалль», з пачатку лютага 22 трупы германскіх лётчыкаў, забітых у Іспаніі, былі адпраўлены на параходзе ў Германію. Крэмляны трупай з вайсковымі ўзнаваўніцкімі абдыскамі ў Дзямхорне і Врэмхорне.

Правакацыйныя палёты над Венай

ПРАГА (стапіца Чэхаславакіі), 23 лютага. (БЕЛТА). 12 і 15 лютага над Венай (стапіцай Аустрыі) павядамае, які дзімам выхрыцаў у вобласках абшлему сярпа і молату, а таксама літары «СССР». Гэты выпадк паслужыў поводам для ўмацавання энтысэўскай і антычэхаславакай кампаніі германскіх, венгерскіх і італьянскіх друкаў, сцвярджаючым, што ўказаны самалёт быў савецкага ці чэхаславакага паходжання.

Венскі карэспандэнт газеты «Прагер

Пасля замаху на італьянскага віцэ-караля

ПАРЫЖ (стапіца Францыі), 24 лютага. (БЕЛТА). Згодна паведамлення рымскага карэспандэнта газеты «Экспрэс», у Адыс-Абебе (стапіца Абісініі), расстрэлены 300 абіскаў з ліку арашчываўчых у сувязі з замахам на італьянскага віцэ-караля Граціяні.

Пасля замаху на італьянскага віцэ-караля

РЫМ (стапіца Італіі), 24 лютага. (БЕЛТА). Падаржаваюць паведажэнні аб арашчыву ў Адыс-Абебе ў сувязі з замахам на італьянскага віцэ-караля Граціяні двух

І. Н. Зінаеў — ордэнаосен-брыгадзір палювадай брыгады калгаса імя Леніна Гарадоцкага раёна, дэлегат Надзвычайнага ХІІ Усебеларускага З'езду Совеатаў.

Памяці Г. К. Орджанікідзе

АПОШНЯЕ РАЗВІТАННЕ

На Красную плочку мх з Сталінным разам
 Утраты прынеслі боль свежы.
 У снежнай зааеі гаразі алмасам
 Старыя Крэмлёўскія вежы.
 У траурных гуках народнай жалобы
 Прашчаліся з прахам героя
 Кагорты рабочых, байцы, хлебаробы
 І псыя сіброў бавае.
 Лавіі прасторы прачулыя словы —
 Апошні акорд развітання,
 Схілілася нізка сцягі і галовы

Пад громы гарматных гурчанняў,
 Сяро наш любімы, сцяг сталінскай сілы!
 Не згасне агонь твай ніколі.
 Лунаюць над нам арміяны крыжы,
 Глядзіць на нас зрок твой саколі.
 Запімаў у сэрцы мх вобраз героя,
 З твае не саступім пупіны
 І рушылі наперад у Сталінскім строю
 На славу савецкай краіны.

Я. КОЛАС.
 22-ІІ—1937 г.

УВАДЗЕННЕ У ДЗЕЯННЕ ПАГАДНЕННЯ АБ ЗАБАРОНЕ АДПРАЎКІ ДОБРААХВОТНІКАЎ У ІСПАНІЮ

У адпаведнасці з пагадненнем, дасягнутым паміж дзяржавамі, прымаючымі ўдзел у згодзе аб неўмяшанні ў справы Іспаніі, з 21 лютага гэтымі дзяржавамі ўведзена забарона адпраўкі добраахвотнікаў мх ўдзелу ў ваенных дзеяннях у Іспаніі.

Саюза ССР добраахвотнікаў для адпраўлення ў Іспанію, транзіта добраахвотнікаў праз ССР, перавазі добраахвотнікаў на суднах Савецкага Саюза і т. п.

У сувязі з гэтым Совет Народных Камісараў Саюза ССР прыняў паставу, якой ўведзена ў ноч з 20 на 21 лютага забарона для савецкіх грамадзян адпраўляцца ў Іспанію для ўдзелу ў ваенных дзеяннях, таксама як забарона варбоўкі на тэрыторыі

Совет Народных Камісараў Саюза ССР прапанавалі Народнаму Камісарыату Замежных Спраў, Народнаму Камісарыату Унутраных Спраў і іншым адпаведным ведамствам вышэйнеабходныя інструкцыі і прыняць меры для забеспячэння даладлага правільнасці ў жыцці ўказанай паставы. (ТАСС).

Ад народнага камісарыята фінансаў Саюза ССР

З прычыны таго, што пераважная маса трымальнікаў дзяржаўных пазык правяла ўжо ў сувязі з канверсіямі абмен аблігацый раіны выплываўчым унутраным дзяржаўным пазык на аблігацыі пазыкі другой пцігоддзі (выпуск чацвертага года) назначацца на 25 мая 1937 года ў Маскве.

ма ўлічваючы, што аблігацыі гэтай пазыкі на пачатку 1936 года будуць разлічаны ўсім палітэскам у першай палове мая бягучага года, першы тыраж пазыкі другой пцігоддзі (выпуск чацвертага года) назначацца на 25 мая 1937 года ў Маскве. (БЕЛТА).

Узнагароджанне ордэнамі Саюза ССР работнікаў Галоўнага кіраўніцтва Паўночна-морскага шляху і асоб радавога і начальніцкага складу морскіх сіл РСЧА

За пастойнасць і адданасць пры выкананні важнейшага задання ў паўночных морах, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР узнагародзіў ордэнамі Савецкага Саюза 139 работнікаў Галоўнага кіраўніцтва Паўночна-морскага шляху і 192 асобы радавога і начальніцкага складу морскіх сіл РСЧА.

За пастойнасць і адданасць пры выкананні важнейшага задання ў паўночных морах, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР узнагародзіў ордэнамі Савецкага Саюза 139 работнікаў Галоўнага кіраўніцтва Паўночна-морскага шляху і 192 асобы радавога і начальніцкага складу морскіх сіл РСЧА.

З работнікаў «Глаўсевморпути» ордэнам Леніна ўзнагароджана 5 чалавек: Клебікаў Ю. К. — капітан лодакола «Літве» (раней узнагароджаны ордэнам Працоўнага чырвонага сцяга); Красцін Э. Ф. — начальнік кіраўніцтва морскага і рачнага транспарту «Глаўсевморпути»; Алексееў А. Л. — паларны лётчык, камандзір зводнага атрала лёдавай разведкі (раней узнагароджаны ордэнам Чырвонага сцяга); Мілаўраў П. Г. — асуджаны лёдавы капітан (раней узнагароджаны ордэнам Чыр-

вонога сцяга); Ботак А. П. — капітан парахода «Анадарь». Ордэнам Працоўнага Чырвонага сцяга ўзнагароджаны: пачальнік Галоўнага кіраўніцтва паўночнага морскага шляху тав. Шміт Ю. Ю. (раней узнагароджаны ордэнамі Леніна і Чырвонай звязды) і капітан лодакола «Брыж» Варонін В. І. (раней узнагароджаны ордэнамі Леніна і Чырвонай звязды). Ордэнам Чырвонай звязды ўзнагароджаны 20 работнікаў «Глаўсевморпути», ордэнам «Знак пачета» — 112 работнікаў «Глаўсевморпути». Па морскіх сілах РСЧА ордэнам Леніна ўзнагароджаны 6 чалавек. Ордэнам Чырвонай звязды ўзнагароджаны 20 чал., а ордэнам «Знак пачета» — 166 асоб радавога і начальніцкага складу морскіх сіл РСЧА. (БЕЛТА).

НАДЗВЫЧАЙНЫ XII УСЕБЕЛАРУСКІ З'ЕЗД СОВЕТАУ

Спрэчкі па дакладу М. М. ГАЛАДЗЕДА аб праенце Канстытуцыі БССР

ПРАМОВА тав. МІЛОНАВА

(Рабочы завода імя Кірава, Віцебск)

Таварышы, ад калектыва вібскага станкабудаўнічага завода імя Кірава Надзвычайнаму XII З'езду Советау БССР большае привітанне! (Аплодысменты).

Нам калектыву, як і ўсе працоўныя Савецкай Беларусі, сустраў у радасна апублікаваны праякт Канстытуцыі Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі. Праякт Канстытуцыі Беларускай ССР падходзіць вынікі барацьбы беларускага народу, па кіраўніцтвам таварыша Сталіна, за заваяванне сваёй незалежнасці. З дапамогай расійскага рабочага класа, па кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна, беларускі народ ператварыў будуючую парасю калонію ў незалежную і суверэнную Савецкую Соцыялістычную Рэспубліку, у моцны фарпост Савецкага Саюза на мяжы з капіталістычным светам.

Прэ абмеркаванні Канстытуцыі БССР

па нашым заводзе яшчэ больш узняўся вытворчы энтузіязм стыханцаў. Так, стыханавец Вербо 4 лютага гэтага года выканаў норму на 300 проц.

Агульны сход рабочых, служачых і інжынерна-тэхнічных работнікаў нашага завода аднадушна ўхваліў праякт Канстытуцыі БССР і даручыў мне, як дэлегату З'езда, перадаць, што мы і ў далейшым будзем амаганца за выкананне тых задач, якія паставлены перад намі партыяй і ўрадам.

Рэстаўратары капіталізма, ворагі народу, пракаляты трафікісты хочуч перашкодзіць стыханцаў руху і замацаванню нашых поспехаў, але мы выправілі і будзем выправіць і знішчыць гэтых шапелёных сабак, агентаў Угтлага.

Няхай жыве Сталінская Канстытуцыя! Няхай жыве наш вялікі таварыш Сталін! (Аплодысменты).

ПРАМОВА тав. АНДРУШКЕВІЧА

(Прадстаўні Н-скай таннавай часці)

Таварышы, дазвольце ад танкістаў Беларускай ваеннай акругі перадаць Надзвычайнаму З'езду Советау палкае привітанне. (Аплодысменты).

Нам танкісты, вывучачы Сталінскую Канстытуцыю Савецкага Саюза, вывучачы праякт Канстытуцыі БССР, яшчэ больш узялі якасць баявой падрыхтоўкі. Мы яшчэ энергічна ўзяліся за вывучэнне тэхнікі, тэхнікі, якая па сваёй якасці не мае роўнай сабе на ўсіх арміях свету! (Аплодысменты).

Нам танкі маюць моцнае агнявое ўзбраенне — такія гарматы, якіх не маюць нават сучасныя танкі германскай фашыстаў.

Мы маем выдатную баявую падрыхтоўку. Прыклады лепшых стыханцаў танкістаў перамяшчаюць ўсім байцамі, якія на танках не толькі выдатна страляюць, але і прыгожы, перамагаючы шырокія ровы. (Аплодысменты).

Нам танкісты аўсім ясна ўяўляюць сабе для чаго яны абавязаны вывучаць магучую тэхніку і добра, выдатна авалодаць ёй.

Усе гэтыя танкі, усе гэтыя ўзбраенні зроблены на нашых савецкіх заводах. Нашы танкі зроблены рукамі нашых савецкіх рабочых-стыханцаў.

Задачы нашай баявой падрыхтоўкі вялікія і адказныя, яны з'яўляюцца да гэтых момантаў ажыццяўляць лозунг нашага любімага парткома Клімента Ібрамавіча Варашылава аб тым, што мы павінны ваяваць на тэрыторыі праціўніка, на тэрыторыі таго, хто першы пачне вайну супраць нас. Гэты лозунг ператварыўся ў закон.

Праверка баявой падрыхтоўкі ў 1936 годзе, праведзеная на манежах, паказала, што толькі нам, але і замежным дэлегантам, якія прысутнічалі на манежах, такую колькасць і якасць людзей і тэхнікі, што яны былі здзіўлены. Мы, танкісты Беларускай ваеннай акругі, тэтым не задаўлены, таму што мы выконваем баявое заданне, якое даў нам маршал Савецкага Саюза тав. Варашылаў, заданне, якое даў нам таварыш Сталін. (Аплодысменты).

ПРАМОВА тав. ЛАБЕС

(Настаўніца школы г. Слуцка)

Таварышы, мы, работнікі школы, ачуваем на сабе штодзённа, штодзінна, штомінутна безупынных клопатаў аб нас з боку таварыша Сталіна.

Важлівыя паставы аб школах, аб павышэнні заробачтай платы настаўнікам, аб узвядзенні званяў для настаўнікаў, Кожны з нас з годнасцю і ганарова званне настаўніка сярэдняй або пачатковай школы, якім унагародзіла яго савецкая ўлада.

Таварышы, у нас настаўнік уяўляе на такую вышынню, па якой ніколі не стаў і не можа стаць настаўнік у капіталістычным грамадстве.

Архаві ілюстрацыі таго, як у нас квіце культура і забеспечвацца асвета можа служыць г. Слуцк. Слуцк — былы машынабудаўнічы і машынабудаўнічы камп'ютэрны вуз. Хто мог тут вучыцца? Толькі сыны памешчыкаў, багачаў, купцоў. Для бедняцкіх дзяцей у школе быў адрок. Беднае прыходзілася вучыцца ў прыходскіх школах, у хадары. Для яе ніхай іншай адукацыі не існавала.

Што-ж мы маем цяпер? У Слуцку мы маем педагагічны тэхнікум, тры сярэднія школы, дзве вышэйшых сярэдніх школ, сем пачатковых школ. Мы маем 13 зацэнтраваных садоў, 2 кінатэатры, бібліятэку, педагагічны кабінет, будуюцца два дзіцячыя сады, з якіх адзін амаля спявае.

Сталінская клопата аб нашых дзецях, аб усім народзе забяспечылі нашым дэпутам шчаслівае дашчэства, юнакам — шчаслівае юнацтва, забяспечылі шчасліваю, творчую дзейнасць усім працоўным Савецкага Саюза.

Лыг дазвольце-ж выказаць сваё дзякуй вялікаму Сталіну за наша радаснае, шчаслівае жыццё! (Аплодысменты).

Таварышы, на нас, настаўнікаў, выспада ганаровая работа: мы павінны ўзброіць бедныя падрастаючае пакаленне.

Дазвольце-ж вам заявіць, што мы гэту задачу, па кіраўніцтвам нашай партыі, будзем выконваць з выдатна. (Аплодысменты).

ПРАМОВА тав. ЛЮБОВІЧА

(Старшыня Дзяржплана БССР)

Таварышы, артыкул 11 праякта Канстытуцыі БССР гаворыць: «Гаспадарчае жыццё БССР вызначаецца і ажыццяўляецца па дзяржаўным парадна-гаспадарчым плане ў інтарэсах павышэння грамадскага багацця, павышэння ўзросту матэрыяльнага і культурнага ўзросту працоўных, умацавання БССР і ўдзялення абароназдольнасці і незалежнасці Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі».

Грамадскае багацце БССР перш за ўсё выражаецца ў росце вытворчых фондаў сацыялістычнай прамысловасці за гэты першы і другой п'яцігодкі. Толькі на буйнай прамысловасці БССР гэтыя фонды выраслі з 82,4 млн. рублёў на 1 студзеня 1928 года да 313 млн. рублёў на 1 студзеня 1933 года і да 567 млн. рублёў у 1936 годзе. Да часу выканання плана другой п'яцігодкі — да канца 1937 года вытворчыя фонды прамысловасці БССР скажуча 700 млн. рублёў. Тут не прыходзіць нават гаварыць аб параўнанні з даваенным перадым часам. Нават па параўнанню з пачатковым годам перагата п'яцігодкі мы маем каласальнае павышэнне фонду нашай сацыялістычнай прамысловасці.

Як расце грамадскае багацце сацыялістычнай прамысловасці БССР па асобных яе галінах відавочна па тых каэфіцыентах, на якіх ствараюцца новыя прадпрыемствы і ўмацаванне магучасці існуючых.

Дазвольце прывесці толькі некалькі прыкладаў, якія асвятляюць характэрныя накіраванне багацця, рост сродкаў вытворчасці сацыялістычнай прамысловасці БССР.

За гэта другой п'яцігодкі толькі ў мясцовай прамысловасці БССР, не гаворачы аб прадпрыемствах, неперадана кіруючымі наркаматамі, укладзена і ўкладзецца ў 1937 годзе — апошнім годзе другой п'яцігодкі — 172 млн. рублёў. За

гэтыя пяць год толькі ў тарфяную прамысловасць укладзена 37 млн. рублёў, у металургію — 23 млн. рублёў, у вытворчасць будматэрыялаў — 35 млн. рублёў, у шкільную — 10 млн. рублёў. Гэтыя сумы капіталаўкладання толькі за 5 год у пачатковы год больш таго, што ўкладзена па ўсё прамысловасці, якая была на пераважнай тэрыторыі БССР да Вострычнай рэвалюцыі.

У выніку росту адной з галоўных састаўных частак грамадскага багацця — сродкаў прамысловай вытворчасці БССР, росту кадраў рабочых, росту стыханцаў і шырока разгарнуўся сацыялістычнае абнавіленне, стала магчымы ўсталяваць для ўсёй прамысловасці БССР мінімальны план вытворчасці ў 1937 годзе валавой прадукцыі на суму 2.200 млн. рублёў.

Я напомяню толькі адну лічбу рэвалюцыйнага часу, лічбу смелую, карыкавую: прадукцыя абсалютна ўсёй даваеннай прамысловасці складала толькі 99 млн. рублёў. Якое ўзбавіла ў параўнанні з прадукцыяй нашай разгарнуўся сацыялістычнай прамысловасці Беларусі!

Што тут асабіва характэрна? Гэта тое, што кожны наступны год і ў асаблівасці 1936 і 1937 стыханцаўскія галы даюць усё большы прырост прадукцыі за кошт лепшага асваення тэхнікі і ўзросту прадукцыйнасці працы, лепшай арганізацыі.

Пункт 106 праякта Канстытуцыі БССР гаворыць аб абавязку «абарачы і ўмацаваць грамадскую, сацыялістычную ўласнасць, як аснову і асновы і неаддзяльную аснову савецкага ладу, як крыніцу багацця і магучасці развіцця, які прыніцу змажанага і культурнага жыцця ўсіх працоўных».

Гэты пункт, як і ўся Сталінская Канстытуцыя Савецкага Саюза, як і ўсё праякт Канстытуцыі БССР, аснованы на

ўжо дасягнутых і растуць далей перамогах сацыялістычнай арганізацыі працы, выключна высокага і масавага ўзросту гераізму, талентаў, энергіі рабочых, дучых пад сігнам камуністычнай партыі, аднаго сацыялістычнага развіцця, любові паміж рабочымі і ўмацаванням не багачы і яе магучасці.

Тым з большай сілай, тым з большай аянасна абрушана творчы сацыялістычнай будоўлі на ворагах народу, на фашысцкім галаў, на гнуснейшых драматічных разліне, на трафікістаў, правых праціўнікаў, на ўсіх полых вырваў, якія кілічы фашыстаў Германіі і Японіі да нападў на наш вялікі Савецкі Саюз, на нашу любімую, на нашу багату, на нашу творчую радзіму.

Траба сказаць, што ёсць лічбы рад месці, дзе наша пільнасць яшчэ яшчэ недастаткова. Напрыклад, няма сумнення, што ў тарфяной прамысловасці аруду класавы вораг. У 1936 годзе на торфавыхадках Беларускай рэспублікі на гуснейшых драматічных разліне, на трафікістаў, правых праціўнікаў, на ўсіх полых вырваў, якія кілічы фашыстаў Германіі і Японіі да нападў на наш вялікі Савецкі Саюз, на нашу любімую, на нашу багату, на нашу творчую радзіму.

Траба сказаць, што ёсць лічбы рад месці, дзе наша пільнасць яшчэ яшчэ недастаткова. Напрыклад, няма сумнення, што ў тарфяной прамысловасці аруду класавы вораг. У 1936 годзе на торфавыхадках Беларускай рэспублікі на гуснейшых драматічных разліне, на трафікістаў, правых праціўнікаў, на ўсіх полых вырваў, якія кілічы фашыстаў Германіі і Японіі да нападў на наш вялікі Савецкі Саюз, на нашу любімую, на нашу багату, на нашу творчую радзіму.

Траба сказаць, што ёсць лічбы рад месці, дзе наша пільнасць яшчэ яшчэ недастаткова. Напрыклад, няма сумнення, што ў тарфяной прамысловасці аруду класавы вораг. У 1936 годзе на торфавыхадках Беларускай рэспублікі на гуснейшых драматічных разліне, на трафікістаў, правых праціўнікаў, на ўсіх полых вырваў, якія кілічы фашыстаў Германіі і Японіі да нападў на наш вялікі Савецкі Саюз, на нашу любімую, на нашу багату, на нашу творчую радзіму.

літасна вытрымаць ворагаў, якія шчыраць нашай гаспадары.

На ўсіх участках нашага сацыялістычнага будаўніцтва ленына-сталінскага нацыянальнага палітыка дзе вялікія плады, павыша гаспадарку і культуру БССР на высокую ступень.

Дазвольце прывесці тут некалькі прыкладаў. Вытворчасць паперы на прадпрыемствах БССР складала 8,7 проц. усёй папярвай прадукцыі Савецкага Саюза, вытворчасць запалак — 20 проц. усёй запалакавай прадукцыі СССР. Траба ўлічыць пры гэтым, што доля прамысловасці БССР па ўсіх галінах разам узятыя складала 2,13 проц. у агульнай прамысловасці Саюза.

Прадукцыя сельскай гаспадаркі БССР па раду галін тасмама займае вялікае месца ў агульным аб'ёме сельскагаспадарчых Саюза. 10 проц. ад усёй пасевнай плошчы па ільну ў Саюзе складае пасев ільну ў БССР. 97 тыс. тон ільнавадала тасць сельскай гаспадарка БССР у 1937 годзе. Вялікая ўдзяльная вага па ільну накіравана на нас абавязак павышаць увагу гэтай сацыялістычнай вытворчасці — пасевам ільну, яго апрацоўцы, павышэнню якасці, павышэнню нумарнасці.

Па буйне 9 проц. агульнай прадукцыі Саюза дзе БССР. Гэта паказвае, што ў БССР развіваецца цэлы рад галін прамысловасці і сельскай гаспадаркі, якія неабходны не толькі для задавальнення запатрабаванняў БССР, але і браціх рэспублік Савецкага Саюза.

Але траба сказаць, што ў нас яшчэ ў развіццё вытворчасці (па торфу, па ільну) да гэтага часу слаба праведзена механізацыя. У 1937 годзе нам траба зараджа па ўсіх раёнах, па ўсіх пунктах, дзе абавязвацца наш залаты фонд, прыняць энергічныя меры для знішчэння ўсіх недахопаў. Траба падсапаляць пільнасць, бяг-

і прыняць адну лічбу, якая гаворыць аб тым, як падняць дэбрыт насельніцтва, як падняць матэрыяльны ўзровень працоўных горада і вёскі ў БССР. Раздробны тавараабарот у 1937 годзе склаўся 2.846 млн. рублёў — у 17 раз больш, чым у 1925-26 годзе.

Але гэта лічба з выдатнай яркасцю гаворыць аб тым, што вытворчасць прамысловасці і сельскай гаспадаркі БССР, вытворчасць усёй сацыялістычнай планавай гаспадаркі ўсё шырай, усё больш забяспечвае патрэбы працоўных горада і вёскі.

Яе убога ў параўнанні з нашымі дасягненнямі выгледзе так званая «чатырохгодка» германскага фашызму! Фашысцкая «чатырохгодка» — чатырохгодка вайны і голаду, чатырохгодка вытворчасці гармат замест масла, вытворчасці ўзбраенняў для нападў на Савецкі Саюз.

І калі мы бачым, як пачаў з ростам багаццяў нашай сацыялістычнай радзімы, у фашысцкіх краінах, пачынаючы ад Германіі і Польшчы, расце галада і разарэнне мас, то глыбока нявысць да фашысцкіх варвараў, прыгнатыліцаў ахаліце кожнага з нас.

Торжыя перамогамі сацыялізма, мы накіруем найбольш агонь супраць недахопаў, якія ёсць у развіццё галін гаспадаркі. Мы іх можам, мы іх павінны знішчыць, мы пераможам гэтыя недахопы, і з новымі сіламі, з вялікімі энтузіязмам рабочых і калгаснікаў мы прыйдзем з латарніковым выкананнем плана 1937 года і ўжо ў гэтым годзе возьмем за складанне плана трэцяга п'яцігодкі.

Да таварыша Сталіна з любовію звяртаем мы нашы пошры, яму мы ішам наша глыбокае прытанне, яму мы залюбіліся, што мы аб'ёмся па кіраўніцтвам нашай вялікай ленына-сталінскай партыі дасягнуць парогі! (Доўгія апладысменты).

ПРАМОВА тав. БАНДАРЭНКА

(Калгасніца сельгаспадаркі «Чырвоны араты» Капатневіцкага раёна)

Праякт Канстытуцыі БССР складзены аснове Сталінскай Канстытуцыі, якая да нас ішчаслівае і радаснае жыццё.

Мы, жанчыны, асабіва ўдзячны таварышам савецкай Канстытуцыі таварышам Сталіну. Кім была жанчына раёна, праціўніцы самаўладства? П'яная, прыгнатыліца, яна была нават пакавана сі рол людзей, бо яе не лічылі за чалавек. А напер мы адуваем сваё п'янае і шчаслівае людзі. Нізе, ні ў якім краіне свету няма такога шчаслівага, асабіва жыцця, як у нашым Савецкім Саюзе.

Таварышы, нам патрэбна памятаць, што мы жывем на мяжы з капіталістычным светам, што валавы вораг прабуе прадэці на нашу зямлю. Таму траба пільнасць саць, каб вораг не прабураўся і нам не пераходзіў нашай мірнай працы. Па траба мець шчыльнае сувязь з наша слаўнай Чырвонай Арміяй.

Няхай вораг пасіме толькі п'яніцы і проць Савецкага Саюза, ён будзе раздзілен на іх-жо тэрыторыі.

Вывучэнне Канстытуцыі БССР курсантамі АБВШ імя Капіліна. На Здымку: старшы лейтэнант школы г. Ларыч чытае курсантам тэкст Канстытуцыі БССР, апублікаваны ў газеце «Звязда».

ПРАМОВА тав. ШЭМПЕЛЯ

(Старшыня Бягомльскага райвыканкома)

Рабочыя, калгаснікі і ўсе працоўныя Бягомльскага раёна ў сваіх выступленнях на сходах аднадушна ўхвалілі праякт Канстытуцыі БССР, як блізкае падпараўненне вялікіх перамог сацыялізма ў нашай краіне.

Бягомльскі раён па кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б і ўрада БССР дабіўся вялікіх поспехаў у гаспадарчым і культурным будаўніцтве.

94 проц. усіх савецкіх гаспадарак раёна аб'яднаны ў 127 калгасаў, якія атрымалі дзяржаўныя акты на вяртае карыстанне зямлі.

Раён мае МТС з трактарным паркам кагучнасцю ў 1410 конскіх сіл з ровніымі складанымі сельскагаспадарчымі машынамі, якія працуюць на калгасных палях. У

ПРАМОВА тав. ЛІТВІНАВАЙ

(Гомель, «Палесдруку»)

Таварышы, рабочы калектыву «Палесдруку», як і ўсё савецкі народ нашай прудой краіны, абмеркаваў рожны пункт праякта новай Сталінскай Канстытуцыі БССР.

На фабрыцы арганізавана 11 гуртоў па вывучэнню Сталінскай Канстытуцыі БССР і праякта нашай Беларускай Канстытуцыі. Я ўвучыўся, што ў нас не станае ні аднаго рабочага не вывучыўшага гэты гістарычны дакумент.

У праясе вывучэння Сталінскай Канстытуцыі нашы рабочыя ўзялі на сабе абавязальнасць яшчэ лепш працаваць, яшчэ лепш выконваць свае новыя тэхнічныя нормы. За час вывучэння Сталінскай Канстытуцыі мы маем рост стыханцаўскай рыху. Калі да Надзвычайнага VIII Усеагульнага З'езда Советаў мы мелі 270 стыханцаў, то цяпер да XII З'езда Советаў БССР мы маем 317 стыханцаў. Вытворчую праграму 1936 г. мы выканалі дэтрэмінова 7 снежня.

Сважу аб сабе. Як толькі пачаўся ў нас стыханцаўскі рух, я стаў перадаваць стыханцаўскай. Урад Беларускай Унагародзіў мяне грамадтай ПВЕ БССР. Я залюбіўся Надзвычайнаму XII З'езду Советаў, што ўсе сілы накіраваны на тое, каб апрадуць гэту высокую ганаровую ўнагароду.

Нам рабочы калектыву аднадушна ўхваліў прагоса савецкага суда над полым бандамі — трафікістамі, якія ахрылі нашай выхатнай радзіме, рыхтавалі аднаўленне капіталізма ў нашай краіне.

Няхай жыве наша прудая, вытанчана Савецкая Беларусь!

Няхай жыве Сталінская Канстытуцыя БССР, якая забяспечвае нам прудое, маладае жыццё!

Няхай жыве наш любімы, наш родны прадавец таварыш Сталін! (Праціўніцы апладысменты).

ПРАМОВА тав. АНІСІМАВА

(Старшыня Магілёўскага горасвета)

Таварышы, тыя правы, якія запісаны ў нашай Канстытуцыі, права на працу, права на адукацыю, права на адначынак за гэты існаванне савецкай улады ўво аажыццяўлены. Канстытуцыя яшчэ раз падкрэслівае гэтыя найважнейшыя забавы, магчымыя толькі на ўмовах нашага Савецкага Саюза.

Аркім прыкладам ажыццяўлення правоў грамадзян Савецкага Саюза можа служыць Магілёў, які вырас за гэтыя гады ў буйны прамысловы цэнтр.

Магілёў у развіццёны час быў гурбскім горадам, цэнтрам чыноўнікаў і духавенства. Тут, па падліках царскай статыстыкі, налічвалася каля 50 тысяч. Які гэта былі «школы»? Гэта былі навуковыя ўстановы для прывілейных класаў, у большай частцы хробныя школы клеркаў і «хадары», у якіх навучалася па 6 — 7 дзёнці. Агульная колькасць навучаючыхся на гораду складала каля 5 тысяч.

Зараз Магілёў мае 22 школы, 7 сярэдніх навуковых устаноў, рабфакі, тэхнікумы і адукацыйную навуковую ўстанову. Агульная колькасць усіх навучаючыхся ў горадзе складае 17 тысяч чалавек.

Гэта, таварышы, яркі прыклад нашага культурнага росту!

Калі мы возьмем бюджэт народнай асветы, то ў 1936 годзе ён склаўся 6 з паловай мільянаў рублёў, а на 1937 год нам асцяваена на народную асвету 9 з паловай мільянаў рублёў.

ПРАМОВА тав. БАРОЎСКАЙ

(Дзялурная па станцыі Васілічы Чырвонага раёна)

Стыханцаўска-кравяносаўскай работа рабочых і служачых на Беларускай чыгуцы падпараўнае шкодніцкай дзейнасці трафікіскай зграі.

Цяпер мы павысілі сваё пільнасць будзем яшчэ больш павышаць яе. Нам чыгуначы — паранічы і нам траба ўмцаваць яе добрымі большасцімі кадрамі, нам траба палепшыць работу так, каб выйсці ў рады перадавых чыгуначна Саюза.

Праціўніцы ворагі народу — трафікіска-агіткі арганізавалі групы і вялікіх чалавечымі афірамі, псавалі шляхі, паравозы, падарвалі работу. Калектыву нашай чыгуначы новымі стыханцаўскімі паказавалі стварацца залучаць насенную шпату трафікістамі — агентамі фашызма. Чыгуначнікі Беларускай чыгуначы ў 1937 годзе дадуць узорны павысальнік у сваёй робе.

Нам, жанчынам, Кастрычніцкае рэвалюцыя дае прудую і жыццё. У нас тасачы жанчын унагародзілі ордэнамі, нас жанчыны тэхнікі, інжынеры, урачы, настаўнікі, старшыні райвыканкомаў сельсаветаў, калгасаў.

Нізе ў капіталістычных краінах жанчыны не карыстаюцца такімі правамі, а ў Савецкім Саюзе.

Я скажу аб сабе. Працавала я аэнавой, апрадула сабе на работе, пачаў партыя даручыла мне кіраваць калгасам. Я з'яўляюся старшыней калгаса і аявару Надзвычайнаму XII З'езду Советаў, што ўсе энэргію, усё свае стравы адам для таго, каб вывесці наш калгас у пераданна п'яцім рату.

Калі мяне абіралі на Надзвычайнаму XII Усеагульнаму З'езду Советаў, праціўніцы Кірэўскага раёна даручылі мне, каб з а імі ўсіх пазнавала рожна таварыш Сталіна за тое, што ён даў нам гэту мудрую Канстытуцыю. Яны мяне прадлі, каб я гасавала за Сталінскую Канстытуцыю БССР. (Аплодысменты).

ДЗЯЛЯЦТВА, ПАДХАЛІМСТВА І СТРАТА БОЛЬШЭВІЦКАЙ ПІЛЬНАСЦІ

Узровень партыйнай работы ў парт-арганізацыі Беларускага выключна нізкі. Большэвіцкая крытыка і самакрытыка ў загоны, асабліва падхалімова і самахвалства трэстаўскага начальства.

Партыйныя сходы адбываюцца ў выключна нізкім і звышурожні. Рапш-ні, якія прымаюцца, у большасці выпад-каў дзялянкі. Вось, напрыклад, на парт-сходах на выніках праверкі партаргані-зацы прынята наступнае рашэнне:

«Прыняць план работы на 1 квартал у аснову і пракарэктаваць з тт. Фейнман і Матчэна».

На пытанні аб падрыхтоўцы да аб-муніфікацыі партход прыняў наступнае рашэнне:

«У якасці ўпарадкавання пытанняў партарганізацыі ў асобных камуністаў партход прапануе ўсім камуністам, якія маюць партарганізацыю, у трохдзённы тэр-мін перадаць звесткі партходу для ацэн-кі такавых, уключаючы, якое спадзяванне, які вынесена і за што».

Сістэмы гэтаму рашэнню партхода, у партком пачалі паступаць звесткі камуні-стаў. Вось яны разбіраюцца на партыйным сходах з пачатку партарганізацыі з члена партыі Пікуса (дзяржаўнага сак-ратара парткома):

«Партход лічыць, што т. Пікуса пра-дуе ў сістэме Беларускага ў 1931 го-да, з'явіўшыся прызначэннем, дэмагані-чным таварышом, які засудоўвае халад-ніцтва перад райкам партыі аб знічці з яго наладжаны партарганізацыі».

Мі прынялі даслоўна рашэнні агу-льных партыйных сходаў па такіх разлі-шчых пытаннях партыйнага жыцця. Ня-мае сабе ўявіць больш дэмаганічна і па сутнасці антыпартыйнага рашэння.

Замест таго, каб вярнуць партыйна-аг-лядацкую супольнасць трэста, на-блізіць актывіст партыйнага тавары-ства і на гэтай падставе забяспечыць рост спачувальнасці — на партыйным ка-мітэце прымаюцца такія «мудрае» раше-ння:

«Даручыць тт. Матчэна, Кузьмічава і Маслова на чарговым пасяджэнні афар-міць групу спачувальнасці».

І гэта рашэнне прымаецца ў той час, калі не было ні аднаго прызначэння ў групу спачувальнасці. Гэты факт апра-дэкаваў узровень партыйнай і арга-нізацыйнай работы ў калектыве».

Дырэктар трэста т. Кузьмічаў і сакра-тар парткома т. Пікуса стаялі твар па-літычным кіраўніцтвам, скажыце ў брэхна-ва бачна абматывалі, забываючы аб мажлівых аргументах большэвіцкай кро-пнасці.

Дырэктар трэста Кузьмічаў рашыў выпусціць перыядычным бюлетэнем, каб інфармаваць прадыржальнасць аб рабо-це трэста і арганізаваць абмен вопытаў работы паміж прадыржальнасцямі.

Мы праглядзелі за 1936 год усе 16 нум-роў, гэтага, з даволу скажаць, перша-дзячнага органа дырэктара трэста Кузь-мічава.

Выключна бездзяльнасць, атэктыван-насць сістэмы саветаў кіраўніцтва, гру-боства скажыце дырэктару партыі і ўра-да — вось чым багат гэты палітычны школьны бюлетэнь, які раскляўся ўсім прадыржальнасцям трэста і прадыржальнас-ці к'юрыяў матэрыял у рабоце пра-дыржальнасці».

Галоўная задача бюлетэня заключалас-я ў тым, каб стварыць самакрытыку на-чальства трэста, культываць падхалі-мова, не дапусціць малейшай крытыкі, калі гэта датычыць яго, Кузьмічава.

Прыкладзе асобныя вытрымкі:

«Беларуская работа прароблена кіра-ўніцтвам трэста, яно ўдасціліся выхвал-най узаапрацаваць. Наш трэст, як і ўза-апрацаваць т. Кузьмічавым, з'явіўся забя-спечыць большэвіцкую агульнанасць і разварот масаваці» (Бюлетэнь № 11).

«Наш трэст узначальваецца кіраўні-цтвам т. Кузьмічава і яго намеснікам — го-лоўным інжынерам т. Кузьмічам, які зус-ім адказвае чым патрабаванням, які працягваюцца каманднаму складу рэ-спубліканскага маштаба» (Бюлетэнь № 13).

Падхалімова пераважваецца на перы-ядычным кіраўніцтвам трэста дырэктар уроча-тка завода піша артыкул у бюлетэнь:

«Урачыні спітэравоў, які з кіраўні-цтвам БССР тэхнічна абсталіва-ць, прадукаваць быць аным з пераваж-на прадыржальнасці спітэраваў прамысло-ваці Саюза, каб быць дастойным свайго ўрачыніскага кіраўніцтва трэста».

У адказе «3 месяц» зместан такога ро-ду матэрыял:

«Домохойскі, Рудабельскі, Уварані-скі, Вярэніскі, Ратніскі — будыёныя спітэравоў БССР — забываюць арганіза-цыю кіраўніцтва трэста аб выкапанні планаў».

Няма патрэбы прыводзіць яшчэ пры-клады з гэтай галіны: усе нумары запю-нечы такога роду абматывалі сама-хвалствам кіраўніцтва Кузьмічава, які выростаў спітэрававаць прамысло-ваці Беларуска і ашчаслівіў да свай-кіраўніцтвам».

Аднак гэтага яшчэ мало. Кузьмічаў распусціў сваю дзейнасць па піль-наці партыйна і прафсаюзнага органы, дае ім указанні і дэкрэты, як трэба павялічыць пільнасць.

«Вы пачытайце гэтыя, — піша ў сваім дырэктывах Кузьмічаў, — як лепшыя троххвілінкі прадыржальнасці змагаюцца за план, як яны атрымліваюць прэміі, гра-маты. Гэтага ў нас няма. Нам-жа сорам на за нас. Чакаем ад вас у найбольш-шы час поўнага пераходу на ўсёй вы-творчай, партыйнай і прафсаюзнай рабо-це».

«Мы разамсудзем усіх дырэктараў за-водаў, сакратараў партарганізацыі і стар-шых інжынераў абласці сабе план кан-крэтных мерапрыемстваў на асяпен-зімовы перыяд».

Дырэктар Кузьмічаў «прадэмагані-чна большэвік» на словах, на справе аказаў-ся абаронцам трэстаўскага. Вось азія факт:

Віцебскі гарком партыі выкіраў верас-нароў траіцтва Завіноўскага (б дырэ-ктара спітэравада). Кузьмічаў, заведваю-чы аб гэтым, прыходзіць у паленствы: «як моў, смеў Віцебскі гарком без майго, Кузьмічава, ведама выключыць з парты-і майго дырэктара». Кузьмічаў піша спе-цыяльнае пісьмо выключыць траіцтва Заві-ноўскага, сукажыце яно, раіць як трэба змагацца з гарком і што ён, Кузьмічаў, не дапусціць, каб яго (Завіноўскага) вы-ключылі з партыі.

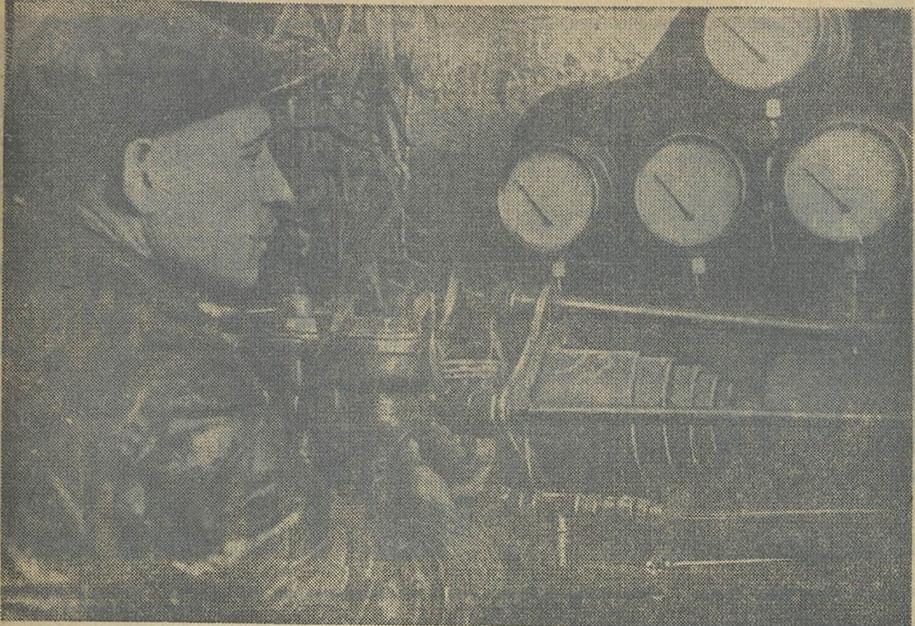
Толькі такіх самакрытыкі, сістэма падхалімова і ўгодніцтва перад началь-ствам прывялі да таго, што гэты «бюлет-энь» аглядаецца свечасова не быў выкіра-ваць. Супроць гэтых актывістаў не апынулася партыйна арганізацыя.

Большэвіцкая пільнасць у партыйнай арганізацыі адсутнічае.

Аб акроніцы — гэтай парэшай яшчэ, якая неабходна камуністаў-кіраўні-цтвам — у партарганізацыі збыліся.

Сталініскі горрылом не забяспечыў практычна кіраўніцтва і дамажыў у рабо-це гэтай партыйнай партарганізацыі. Свечасова не выкіраў гэтыя актыві-сты».

І. Я. БЕЛЬСкі,
Л. С. ЗПІТЭРАВА

Лепшы стахановец паравознага дэпо Орша, партыйны арганізатар чэка, слесар-аўтаматчык А. Ф. Іваноў. Сваб вытворчае заданне тав. Іваноў выконвае і перамагчынае больш чым у два і разы. НА ЗДЫМКУ: тав. Іваноў за рамонтам траічнага кілапа на паравозе.

ВУЧОБУ ТРЭБА АРГАНІЗАВАЦЬ

На бабруйскім дрэвапрацоўчым камбі-наце 95 членаў ІТР, 3 іх 18 інжынераў і 36 тэхнісаў, якія скончылі навучальны ўстанова. Многія працуюць на прадыржаль-насце па 3—5 год. Амаль усе яны заняты на кіраўніцтва тэхвучобай рабочых.

Аднак, ніхто на камбінаце не цікавіць тым, як-жа самі інжынер-тэхнічныя работнікі павышаюць свае творчыя таленты.

Тэхпрон камбіната тав. Фесік і старшы-на бюро ІТР тав. Драгуноў дакладна не ве-даюць, якім відам індывідуальнай вучобы ахоплена члена ІТР. Па іх думцы ахоплена ўсе і ніякай дапамогі не патрабуюць.

— Да таго, — дадае тав. Драгуноў, — кожны член ІТР вымушан па роў сваёй работы павышаць свае веды, бо ў прац-ным выхадзе яго перагоняць рабочыя.

У гэтым ён не памыліўся. Асобныя тэх-нікі сапраўды на многа адсталі. Напры-клад, тэхнік т. Адаблядава чатыры гады скончыў тэхнікум, а над павышэннем свайго тэхнічнага ўзроўню не працуе. Калі ён прапанаваў кіраваць тэхвучобу сваёй змены, яна катэгарычна адмовілася.

Адаблядава не адна. Некалкі дзесят-каў тэхнісаў і майстраў адчуваюць патрэ-бу ў груповай тэхнічнай вучобе.

Удзі хадзі-б майстра змены дзесяціх № 1 т. Славачынскага. Ён у 1932 годзе скончыў аднагодковы курс тэхнікума. З таго часу нідзе не вучыўся. У мінулым го-дзе Славачынскі зварнуўся ў дырэктары камбіната з прапановай арганізаваць вучо-бу сярэдняга тэхнічнага перамаца. Там ухвалілі гэта мерапрыемства, і ў сваю тар-ту звярнуўся ў трэст Белдэф за грашма, але... на гэтым па сутнасці ўсё і скончы-лася.

Чытку тэхлітэратуры тав. Славачынскі абмяжоўвае часопісам «Дрэвапрацоўца» (прызначаны для гуртоў тэхнікума), і то не рэгулярна. Апошнія 2 месяцы не прачытаў ні аднаго артыкула.

На камбінаце працуе 12 механікаў, усе яны маюць багаты практычны вопыт, але тэарэтычна ніяк аўсім не падрыхтаваны. Многія скончылі толькі пачатковыя шко-лы.

Зара на камбінаце праходзіць перакан-стваная рада станкоў. У гэтай рабоце механікі павінны адгярць вялікую ролю, але пераважна іх тэарэтычна не падрыхтаваны.

— Для правядзення курсаў механі-каў, — гаворыць галоўны механік-інжы-нер тав. Піхн, — неабходна на першы выхад 500 руб., але гэтых грошай няма дае ўзяць.

Міжвольна паўстае пытанне, якую бабруйскі дрэвапрацоўчы камбінат на-стоўвае беды, што не зможа знайсці са-свайх унутраных рэсурсаў 500 руб?

Такое становішча з тэхвучобай інжы-нера-тэхнічных работнікаў на адным з буйнейшых дрэвапрацоўчых прадыржаль-насцях у Саюзе негэта расцімаць толькі неадкладна таварышам працаваць над са-бой. Вялікая доля віны падае на дырэктора камбіната, на бюро інжынер-тэхнічных работнікаў (у прыватнасці, на старшыню т. Драгунова), заводскі камітэт і тэхкаб-лет, які не здолеў арганізаваць іх вучобу.

Камбінат мае 18 інжынераў, якія многа ў чым могуць дапамагчы ў вучобе тэхнісаў, але яны да гэтай работы не прыцягваюць.

Негэта абійсці і работу тэхкабінета, які арганізаван у 1935 годзе. Тэхкаблет мае параўнальна багату тэхнічную бібліятэку (4301 кн.). У бібліятэчным фондзе ёсць напрыклад, тэхнічна энцыклапедыя (48 тэм), тэхнічны энцыклапедычны слоў-нік (82 тэм), «Спротивление материа-лам» — Нікіфарова, «Лекцыі па тэорыі механікі» — Шкалаева і т. д. Але гэ-тай літэратурай дапама не ўсе інжынер і тэхнікі карыстаюцца.

ЗА БЕЗГАСПАДАРЧАСЦЬ І ЗРЫЎ ПЛАНУ ЗНЯТЫ 3 РАБОТЫ

Цягелны завод № 1 (Менск) выканаў план 1936 года толькі на 89,5 проц., не дадушы краіне мільёны штук палы. У студзені і лютым бегучага года работа за-вода не толькі не палепшылася, але яшчэ больш развалілася. Студзенскі план вы-канан на 54,4 проц., а за 20 дзён зоста-гага заданне выканана па сярэму на 31,7 проц. і па аб'яду — на 34,2 проц.

Гэты ганюны прарыў з'явіўся резуль-татам абуральнай безгаспадарчасці і ад-сутнасці тэхнічнага кіраўніцтва з боку ды-рэктара заводу Валасейна і тэхнічнага кі-раўніка Валына. Яны давалі завод да рэ-зультатнага страт. Не глядзячы на зрыў пла-на, фонд заробитнай платы ўвесь час за-чыны перавыліваюцца. За 1936 год фонд зарплат перавыліваўся на 287,4 проц., за студзень бегучага года — на 32 проц. рублёў. Страты заводу ў 1936 го-дзе дасягнулі 1356 тыс. рублёў.

Якшыя прадукцыі ў заводзе надзвычай нізкая. У студзені брэх склаў 67 проц. агульнага выробу дэрга, а астатнія 33 проц. былі вылучаны 3-м гатункам.

Кар'еры не былі свечасова падрыхта-ваны да зям і зямары. У рэзультате галіна з кар'ераў падарвацца з перабоімі, што выклікала перагрузку сшымак і пя-чы, а таксама перавыліваюцца палы.

Зусім слаба вядзецца падрыхтоўка да сезона 1937 года. Прэсы, аскаватары, ваганцы і іншыя абсталяванне не рамат-ваюцца. Інтэрцыт работных заплучаны.

Народны камісар масловай прамысло-ваці тав. Балцін выказаў агад аб знічці з работы дырэктара заводу Валасейна і тэхнічнага кіраўніка Валына за развал работы і безгаспадарчасці, за зрыў пла-наў і масавы выпуск брэху. Пытанне аб прызначэнні Валасейна і Валына да судовай адказнасці будзе вырашана пасля складання прэма-дэкларацыя ага.

Дырэктарам цягелнага заводу № 1 назначыў т. Войтаў, часова выконваючы абавязкі тэхнічнага кіраўніка — т. Вер-мак.

Н. ДАВЫДАВА.

ПАД КРЫЛЫШКАМ ГНІЛЫХ ЛІБЕРАЛАЎ

У 1936 годзе на станцыі Калінінскі, Беларуска чыгуны адбыліся два кру-шэнні. Па тлумачэнню начальніка станцыі, яны з'явіліся результатам парушэння правіл тэхнічнай эксплуата-цыі. Пры гэтым ён рабіў агаверу, неч-правільна могуч парупапа і неведома, бо ёсць «назавальніцтва чыгуначні-кі», не ўсёўшчыя правіл тэхнічнай экс-плуатацыі.

Зразумела, што такі аналіз прычы-наў крушэнняў будз па-року ворагам пароху. Астаўшыся невыкрытымі, яны пачалі падрыхтоўваць новае крушэнне, якое з'явіўся ў другой палове студзеня 1937 года.

Начальнік станцыі Лашкароў і на-гэты раз сфармаваў, што апошняе кру-шэнне — тасамна резульатам «неслабом-га» парушэння правіл тэхнічнай экс-плуатацыі. На самай-жа справе гэта да-ляка не так. Аб гэтым, перш за ўсё,

сведчыць палітычны твар арганізатараў крушэння.

Удзі хадзі-б дэжурнага на станцыі Семіноўска. Працуючы дэжурным на станцыі Меда, ён прымаў удзел у рас-крыванні бажы, за што быў зняў з работы. Перабраўшыся ў Калінінскі, Семіноў праяваў зноў на транспарт. Спачатку працуе другарядным работні-кам, а потым становіцца дэжурным на станцыі. Тут яго зацікаваў у рады леп-шых людзей транспарту. Карыстаючыся падтрыманнем начальніка станцыі Лаш-кароў, гэты прахалівец пачынае рабіць брэхнавыя справы. Летам 1936 года пры яго палучальнасці быў пущан поезд у тупі. Абдымае крушэнне. Суд, ліб-эраля палітоўшы да Семіноўска, пры-гаварае яго ўмоўна да двух год і Семіноў атэцтва прапанаваць на гэтай-жа станцыі. Спачатку хадзі паміжым, пер-ляў ў канторчыкі, а праз некаторы час-гэта зноў паставіў дэжурным на станцыі

Гэта падбедэрыла ворага. Семіноў пачынае дзейнічаць яшчэ больш актыўна, падрыхтоўваючы новае крушэнне на стан-цыі.

У гэтым дапамагае яму «свабодны» палітоў Зайц. Паітычны твар гэтага чалавека яшчэ больш брэхнавы. У свой час Зайц састаў у чорнаспоннай арганіза-цыі. Прадэмані ў партыю, ён уцяў да-ле свай пільнае мінутае і толькі пры-чытны 1933 года быў выкіраў і выкіра-ваць з партыі. Аб яго рабоце на транспар-це можна меркаваць па 11 адміністрацый-ных спагнацях, якія ён атрымаў за парушэнне правіл тэхнічнай эксплуата-цыі. Паітычны твар Зайца быў добра вядомы начальніку станцыі Лашкароў, але ён не звараваў на гэта ніякай увагі.

Некалькі слоў аб самім Лашкароў. На пасадку начальніка станцыі Калінінскі яго прызначыў былі начальнік Беларуска чыгуны траіт-дзірэктар Валзі-мірскі. Ён высвятляецца, Лашкароў і сам мае пільнае мінутае. У 1920 годзе ён амавоўвае пайсці на фронт па мабілізацыі партыйнай арганізацыі, за што быў выключан з партыі. У 1930 годзе яму ўдалося зноў працаваць ў рады партыі, утайшы свай мінутае.

Партарганізацыя служыў руху «сакра-тар парткома Рымбаў» па-дзірэктару аднесіца да Лашкароў і не выкіраў яго сапраўднага твару, не дава правіль-най палітычнай ацэнкі яго паводнама.

Сваю шкодлівую работу ворагі народу працягваюць і зараз. Аб гэтым з усёй нагляднасцю сведчыць падзеяна адкрыты факт падрыхтоўкі крушэння на стан-цыі з 1 на лютга. Аварыя шапары-дэла толькі пільнасць старшага стрэла-ніка Карынеўска.

2 лютага, прымаючы амену, ма-шыніст рухавіка задкачкі Фодасюў заўважыў, што ў бачок з маслам уцяў тавага. Калі-б гэта сумесь была ўцяўта для амавікі рухавіка — аварыя была-б немі-нуна.

Партарганізацыя станцыі не займалася дэмаганічным людзей, працую-чых на станцыі. Між тым гэтым трэба бы-ло завацца. Тут працуюць людзі, якія маюць за сабой рад дэмаганістаў. Гэты-кі прыклад, старшага кандуктара Лышчанка. За аварыю работу Лы-шчанка быў выключан з партыі. У часе грамадзянскай вайны ён пачаў быць звяз-ан з бальшэвіцкімі.

Галоўны кандуктар Васіленка ў часе грамадзянскай вайны быў звязан з гай-дэмаганістамі. У 1933 годзе быў зняў з работы за аварыю на транспарце. Але по-тым зноў яму ўдалося працаваць на стан-цыі.

Палітдэла Жлобінаўскага аспэктыван-нага радна мала дадае ўвагі рабоце парт-арганізацыі вула. Жывое кіраўніцтва і сувязь з нізавымі арганізацыямі «п па-мяняе пасылкай бальшэвіцкіх брэхнаватых палітоўчых дырэктываў. Жывое лютром вула атрымаў ад палітдэла ў 1936 годзе больш чым па тэсцы гонічых тэ-деграм і тэлеграфам. Прычым, усе яны ў першую чаргу гавораць аб выключан-ні адных выключальнікаў, а не аб партый-най рабоце. Прадэмані; палітдэла мала бываюць у Калінінскіх, а калі і прыязджаюць, то ўнікаюць сабока ў ра-боту вула, у работу партыйнай арганіза-цыі».

Г. ФАЛОЎ.

ЖОРСТКА ЗМАГАЦА З РАСТРАТЧЫКАМІ НАРОДНАГА ДАБРА

С. Э. РЫБАЛТОЎСКІ.

Нам. наркома лёгнай прамысловасці

Пад кіраўніцтвам правадыра і настаў-ніка працоўных таварыша Сталіна наша краіна стала магутнай індустрыяльнай краінай. Вырас дэбрыт працоўных. Мы, работнікі лёгнай прамысловасці, адчуваем рост дэбрыту па тых патрабаваннях, якія прадаўляюць нам шырокія месцы спажываць на аяне, абутак і іншыя тавары шырокага спажывання.

Прамысловасць наша з года ў год павя-лічвае выпуск прадукцыі. Калі зьяр-нуцца да лічбаў росту, хадзі-б на скур-абутковай прамысловасці, то тут мы гэтаму росту бачым больш чым выразна. У 1937 годзе на Саюзу будзе вылучана 190 мільёнаў пар абутку супроць 103 мільёнаў у 1936 годзе. Аднаведа павя-лічан выпуск і па нашых абутковых фаб-рыках. Калі беларуска абутковае прамы-словасць летась павінна была выму-сціць 3,6 мільёна пар, то ў 1937 годзе абутнікі павінны даць 6 мільёнаў. Ад-сюль зусім ясна, што і сярэдняй база павінна быць зменена ў бок павелічэння загатоўкаў скураной сыварыні на 1937 год. Пры гэтым трэба ўлічыць, што за-гатоўкамі сыварыні на БССР у гэтым го-дзе неабходна поўназабяспечыць пра-мысловасць скураной і абутковай прамы-словасці.

Як абстаіць тут справа?

На 1937 год план загатоўкаў скура-ваці на БССР павялічан у параўнанні з 1936 годам (у проц.):

па буйных скурах	на 44,5;
па дробных скурах	> 10,1;
па свійных скурах	> 72,2;

Такім чынам, рост загатоўкаў устано-вон больш на свійной скура, як на адным з асноўных відаў скураной сыварыні для абутковай прамысловасці.

Рэсурсы сыварыні на БССР дастат-ковы, каб поўназабяспечыць патрэбы на-шай прамысловасці, улічваючы натураль-ны і рэспубліканскі.

Як-жа працуе асноўная загатоўчая ар-ганізацыя БССР — Беларуска кантора Саюзазаготскура? Мінуды год сістэма гэ-та скончыла план такімі паказальнікамі:

па буйнай сыварыні выканала план на 147,7 проц., па дроб-най — 107,7 проц. і па свійной — 88,6 проц.

Аднак, резульатам студзеньскіх загато-вак стварэння аяску за ўсё усёго пла-на. Справа ў тым, што студзень і загу-тоўкаў скураной сыварыні «аўпаўнава-на» найбольш спрыяючым, як і ўвесь першы квартал, ад якога залежыць выданне усёго годавога плана. Між тым, у сту-дзень свійных скур загатоўлена ўсёго 46 проц. месячнага плана.

Аналізуючы прычыны такога прарыву, негэта не аднесці большую частку віны на самую загатоўчую сістэму, але разам з тым здылююць факты варварскага зні-шчэння свійной сыварыні. Аб гэтым мы тут пагаворым некалькі падрабязней.

Для таго, каб паглядзець паказальні, якую шкату прыносіць дэжурнае асма і ам-пярэвае свійной, дастаткова прывесці та-кія даныя: за 1935 год знішчана звыш 1 мільёна свійных скур, у 1936 годзе та-ка-яж колькасць. З аднаго мільёна скур можна выправаваць да двух з паловай мільёнаў пар абутку. Між тым, да гэта-га часу становішча з ашпарваннем і ас-маляем не змянілася. Шкоднасць-жа ад-гэтага відзачнага.

Калі-б мы поўназабяспечылі паста-нову ўрада і ліквідавалі асма і ашпар-ванне свійной, то прамысловасць магла-б павялічыць выпуск прадукцыі амаль у два разы.

Асма і ашпарванне свійной тлумачы-ца, перш за ўсё, тым, што загатоўчыя арганізацыі Саюзазаготскура і Белскурапра-віна, а таксама раёныя арганізацыі не праводзяць масава-растумачальнай рабо-ты сярэд трывальнага сыварыні-калас-нікаў і аліасобнікаў ад неабходнасці і абавязковым знічці скур пры збоі.

Рэальны выканаў-чыя камітэты, гарад-скія і сельскія саветы таксама не ўзя-ліся дастаткова ўвагі барацьбе за за-кананне сыварынай базы для нашай прамысловасці.

Яшчэ дэмаганічна вымагаць, калі за мал і ашпарванне свійных скур дапускаец па і некаторымі раённымі работнікамі, дырэктарамі саюзаў і старшымі калгасаў».

